

In Zijn spoor

Vergelijkbare bijbelstudies van Uitgeverij Boekencentrum:

Pieter L. de Jong: *Jezus en de mensen met geld. Bijbelstudies over bezit en rijkdom*

Arjan Markus: *Heel het leven. 10 regels voor discipelschap*

Stefan Paas, Gert-Jan Roest & Siebrand Wierda: *Geloven in de marge. De eerste brief aan Korinte*

Stefan Paas, Gert-Jan Roest & Siebrand Wierda: *Eten met Jezus. Bijbelstudies over maaltijden in Lucas*

Stefan Paas & Siebrand Wierda: *Ontworteld. Bijbelstudies over Daniël 1-6*

Stefan Paas & Siebrand Wierda: *Zinvol leven. Prediker*

Bernhard Reitsma: *Onvoorstelbaar. Bijbelstudies over de gelijkenissen van Jezus*

Bernard Reitsma: *Adembenemend. Nieuwe bijbelstudies over de gelijkenissen van Jezus*

André F. Troost: *Kom tot rust. Het bijbelboek Hebrreeën: medicijn tegen keuze-stress*

In Zijn spoor

Bijbelstudies over discipelschap

Ds. H.J. van der Veen

Uitgeverij Boekencentrum, Zoetermeer

Bij de productie van dit boek is gebruikgemaakt van papier dat het keurmerk Forest Stewardship Council® (FSC®) draagt. Bij dit papier is het zeker dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid. Ook is het papier 100% chloor- en zwavelvrij gebleekt.

ISBN 978 90 239 2829 4
NUR 707

Ontwerp omslag Mulder van Meurs
Lay-out en dtp binnenwerk Gerard de Groot

De bijbelteksten in deze uitgave zijn ontleend aan de Herziene Statenvertaling.
© 2010 Stichting HSV

© 2014 Uitgeverij Boekencentrum, Zoetermeer

Alle rechten voorbehouden

www.uitgeverijboekencentrum.nl

Opgedragen aan de Hervormde Gemeente te Sliedrecht

Aanbeveling

Discipelschap: dit woord staat centraal in het traject dat de Hervormde gemeente te Sliedrecht en de IZB samen gaan. Kern van dit traject is de bezinning op de missionaire roeping van de gemeente. Het was voor ons allemaal een verrassing hoe het bijbelse woord ‘discipelschap’ in die bezinning een rol ging spelen en hoe het naar ons toe kwam als een geschenk uit de hand van God: een gegeven woord. We ontdekten steeds weer en ook steeds dieper hoe dit woord de krachtige samenvatting is van het leven voor Gods aangezicht en van de opdracht om getuige te zijn.

Discipelschap betekent: het primaat van getuige-zijn ligt niet bij ons, maar bij God. Wij maken onszelf niet tot discipel, maar wij worden door Christus geroepen om Hem te volgen. Christus gaat Zijn weg door de wereld; Hij gaat voorop. Het is een zaak van diepe verwondering dat wij geroepen worden om in Zijn voetspoor te volgen. Dat maakt het leven totaal anders.

Discipelschap betekent ook: het gaat over ons hele leven. Getuige zijn is niet een kwestie van een geïsoleerde actie op een plek ver van ons dagelijkse leven, maar het gaat juist om het leven van alledag. In ons gezin en onze familiekring, op ons werk en in onze vrije tijd, in onze buurt en tussen onze vrienden. Daar wil Christus gestalte aannemen in ons leven. Dat betekent overigens niet dat we een soort geslaagde christenen worden.

Discipelschap houdt namelijk ook in: leerling zijn. Een discipel van Christus is levenslang leerling. De houding van het leerling-zijn is heel principieel: een christen bestaat niet los van Christus.

Een laatste punt is dat *discipelschap* te maken heeft met het werven van nieuwe discipelen. Juist dit punt is misschien wel het meest kenmerkende in de opdracht van Christus aan Zijn leerlingen na Pasen: de tekst ‘Onderwijs al de volken’ luidt letterlijk: ‘Maak al de volken tot Mijn discipelen’ (Mattheüs 28: 19). Ook in onze tijd is die beloftevolle opdracht voluit van kracht. Het is vast en zeker waar dat de context van onze tijd ons roept tot nieuwe bezinning op dit woord van Christus.

De oud-voorzitter van de IZB, ds. H.J. van der Veen, preekte in de afgelopen tijd over het kernwoord *discipelschap*. Die preken zijn omgewerkt tot dit boekje dat uitermate geschikt is voor gebruik tijdens gesprekskringen. De toegevoegde gespreksvragen en korte prikkelende verhalen zijn prima verwerkingsmogelijkheden voor gesprekskringen. Ze roepen veel op dat uitnodigt tot onderlinge gedachtewisseling.

Bij de IZB merken we dat er ook in vele andere plaatsen in ons land ontwikkelingen zijn als in Sliedrecht. Verlegenheid en verlangen zijn daarbij kernwoorden. Ik hoop vurig dat dit boekje ook buiten Sliedrecht een gids zal zijn voor vele andere gemeenten om de weg van discipelschap achter Christus te gaan!

Amersfoort, juli 2014

Louis Wüllschleger, directeur IZB

Woord vooraf

Ontstaan

Dit boekje is ontstaan in de praktijk van de gemeente.

In de afgelopen jaren is er in de gemeente een bezinning op gang gekomen. Hoe is dit proces verlopen? Binnen het jeugdwerk en het evangelisatiewerk werden de gebruikelijke activiteiten ontplooid. En toch kwamen er steeds meer vragen boven. In het jeugdwerk ontdekten we dat sommige jongeren graag iets meer met hun geloof wilden doen, terwijl andere jongeren steeds meer van de kerk vervreemdden. In het evangelisatiewerk drong de vraag zich aan ons op: we ontplooiën wel veel activiteiten, maar bereiken wij ook de mensen die we willen bereiken? Hoogste tijd voor bezinning.

De kerkenraden van de vier wijkgemeenten hebben zich in de afgelopen jaren gebogen over een nieuw beleidsplan voor het jeugd- en evangelisatiewerk. Er is een speciale commissie gevormd, onder verantwoordelijkheid van de Algemene Kerkenraad. Deze missionaire commissie heeft de bezinning gestimuleerd. Langzaam maar zeker ontwaakte er in de gemeente een nieuw bewustzijn. In de kerk draait alles om relaties: allereerst om een persoonlijke relatie met de Heere Jezus en vervolgens om een relatie met onze naaste.

Op een gemeenteavond werden de plannen voor de nieuwe opzet van het werk in de kerk gepresenteerd. Zeshonderd gemeentele-

den waren op deze avond aanwezig. Twee nieuwe speerpunten van beleid kwamen bovendrijven: gebed en toerusting.

Naar aanleiding van deze gemeenteavond heb ik een serie preken over discipelschap gehouden. De reacties vanuit de gemeente en de kerkenraden waren van dien aard, dat er een speciale klankbordgroep werd gevormd. Deze groep kreeg de opdracht dit boekje te schrijven. Dit boekje zal in de komende tijd worden gebruikt om de gemeente toe te rusten voor haar roeping om missionaire gemeente te zijn.

Opzet

Dit boekje gaat over het navolgen van de Heere Jezus, over verlangen en verlegenheid. Het bevat zeven bijbelstudies over discipelschap. Zeven werkwoorden staan centraal: bekeren, volgen, liefhebben, kruisdragen, eenvoudig leven, bidden en belijden. Discipelschap heeft alles te maken met een proces van vormen, omvormen, hervormen. Het Woord van God zet ons aan het werk. De Geest van God is daarbij onmisbaar. Hij vernieuwt ons naar het evenbeeld van Christus. Hij verlicht ons verstand en verandert onze wil, zodat wij niet langer voor onszelf, maar voor de Heere Jezus Christus leven.

De opzet van de zeven bijbelstudies is identiek. In elk hoofdstuk wordt een bepaalde tekst behandeld. Daarnaast zijn verschillende blokjes opgenomen. Ten eerste wordt de kerngedachte van de bijbelstudie verwoord. Daarna wordt het thema in een breder bijbels perspectief geplaatst. Vervolgens wordt er verwezen naar belangrijke bijbelgedeelten. En tot slot hopen we dat er tijdens de verwerking een mooi gesprek op gang komt. De eerste vragen sluiten direct aan bij de bijbelstudie, de extra vragen zorgen voor een verbreding van het groepsgesprek. De leestips verwijzen naar relevante literatuur over het thema. Een gedicht of een lied sluit de bijbelstudie af.

We hopen dat deze opzet de lezer helpt in zijn zoektocht naar een geestelijke levenshouding en een praktische levensstijl.

Dank

Graag wil ik de kerkenraden van de Hervormde Gemeente te Sliedrecht hartelijk bedanken voor het vertrouwen dat zij mij gegeven hebben om dit boekje te mogen schrijven.

Veel dank ben ik verschuldigd aan de leden van de klankbordgroep. Deze groep gemeenteleden heeft een bijzondere bijdrage geleverd aan dit boekje. Hun betrokkenheid en creativiteit zijn voor mij van onschatbare waarde geweest.

Terugkijkend op het proces van de afgelopen jaren heb ik sterk de leiding van de Heilige Geest ervaren. Het verschijnen van dit boekje beschouw ik als een geschenk van God. In stille verwondering draag ik het op aan de Hervormde Gemeente te Sliedrecht.

Titel

De titel van dit boekje luidt *In Zijn spoor*. Hij roept ons op om Zijn voetstappen te drukken en in Zijn voetsporen te gaan.

Veel jongeren en ouderen binnen onze gemeente hebben in het openbaar belijdenis van hun geloof afgelegd. Tijdens deze belijdenisdiensten is Psalm 17: 3 (Berijming 1773) regelmatig gezongen. Ik hoop van harte dat de lezer van dit boekje de daad bij het woord voegt:

*Ik zet mijn treden in Uw spoor
opdat mijn voet niet uit zou glijden.
Wil mij voor struikelen bevrijden,
en ga mij met Uw heillicht voor.*

Sliedrecht, augustus 2014

Ds. H.J. van der Veen

Inhoud

1. Beker	13
<i>Een discipel van de Heere Jezus bekeert zich</i>	
2. Navolgen	24
<i>Een discipel van de Heere Jezus volgt zijn Meester</i>	
3. Liefhebben	36
<i>Een discipel van de Heere Jezus heeft zijn naaste lief</i>	
4. Kruisdragen	47
<i>Een discipel van de Heere Jezus draagt zijn kruis</i>	
5. Eenvoudig leven	60
<i>Een discipel van de Heere Jezus leeft eenvoudig</i>	
6. Bidden	71
<i>Een discipel van de Heere Jezus bidt</i>	
7. Belijden	83
<i>Een discipel van de Heere Jezus belijdt Zijn Meester</i>	
Gebed	95

1. Bekeren

Een discipel van de Heere Jezus bekeert zich

*Van toen af begon Jezus te prediken en te zeggen: Bekeer u,
want het Koninkrijk der hemelen is nabijgekomen.*

Mattheüs 4: 17

Lezen: Mattheüs 3: 1 - 12 en Mattheüs 4: 12 - 17

Kerngedachte

Bekeren is anders gaan denken over God, jezelf en je naaste.

Je leert kijken door de ogen van de Heere Jezus.

Je ontvangt een andere gezindheid.

Vanuit je hart verandert je leven radicaal en totaal.

Je verlaat je eigen weg en je gaat wandelen in de voetsporen van de Heere Jezus.

Inleiding

De meest gefotografeerde deur van Europa hangt in het Duitse stadje Wittenberg. De deur bevindt zich aan de noordzijde van de Slotkerk van deze stad en werd wereldberoemd, doordat de jonge reformator Maarten Luther er op 31 oktober 1517 zijn 95 stellingen tegen de aflat aan heeft vastgespijkerd.

De oorspronkelijke deur bestaat niet meer. Bij een allesverwoestende brand in het jaar 1760 is zowel de deur als de Slotkapel volledig afgebrand. De kerk werd herbouwd en honderd

jaar later zijn er op de plek van de originele deur twee bronzen gedenkdeuren geplaatst. Hierop staat de originele Latijnse tekst van de 95 stellingen. Maarten Luthers boodschap was eenvoudig en duidelijk.

Zijn eerste stelling luidt: ‘Wanneer onze Heere en Meester Jezus Christus zegt: doet boete, dan bedoelt Hij dat het hele leven van Zijn gelovigen op aarde één gedurige boetedoening moet zijn.’ Luther citeert hier Mattheüs 4: 17: ‘Van toen af begon Jezus te prediken en te zeggen: Bekeer u, want het Koninkrijk der hemelen is nabijgekomen.’

Luther richt zich in deze stelling tegen de aflaatpraktijken in zijn tijd. Boete doen werd gezien als iets waarmee je iets kon verdienen. Boete doen houdt echter niet in dat je op je knieën een trap opkruipt en zo jezelf pijn doet. Luther ontdekte dat de Bijbel heel anders over boete doen spreekt. Hij worstelde met de vraag: ‘Hoe komt het weer goed tussen God en mij? Hoe krijg ik een genadige God?’

Boete

Op het eerste gehoor lijkt het woord bekering een beetje op het woord bekeuring. Ik zal een paar voorbeelden noemen:

- Als je zonder achterlicht door het dorp fietst, krijg je een boete van € 50,-;
- Als je door het rode stoplicht rijdt, krijg je een boete van € 85,-;
- Als je je auto bij de kerk fout parkeert, krijg je een boete van € 90,-;
- Als je dronken achter het stuur zit, krijg je een boete van € 340,-.

Het bijbelse woord voor boete heeft echter niets met bekeuren, maar alles met bekeren te maken.

Bekeren

In de Bijbel worden verschillende woorden voor 'bekeren' gebruikt.

In het Oude Testament staat het woord *sjoev* en in het Nieuwe Testament staan de woorden *strephein* en *metanoeo* centraal. Deze woorden betekenen: omdraaien, 180 graden omkeren. Ze duiden op een proces van omkeer en terugkeer naar God en ze wijzen op het veranderen van onze gezindheid.

In de Bijbel komt het bevel 'bekeer u' 27 keer voor. De oproep 'bekeer u' houdt twee dingen in: wend u af van de afgoden en wend u tot de levende God. Meestal staat het er in een actieve vorm. Het is opmerkelijk dat wij niet opgeroepen worden om anderen te bekeren, maar om onszelf te bekeren.

De uitdrukking 'bekeerd worden' komt in de Bijbel niet voor. De uitdrukking 'bekeerd zijn' komt slechts twee maal in de Bijbel voor (Jeremia 31: 18 en Klaagliederen 5: 21). Bekeren heeft wel een startpunt, maar is geen eindpunt.

In Zondag 33 van de Heidelbergse Catechismus wordt bekering omschreven als een proces: het afsterven van de oude mens en de opstanding van de nieuwe mens. Wij krijgen van harte berouw over onze zonden en wij gaan die haten en laten. Wij krijgen steeds meer vreugde in ons hart om voor God te leven.

Het proces van onze bekering is pas voltooid als wij de laatste adem uitblazen.

Een goede preek

Tussen de prediking van Johannes de Doper en die van de Heere Jezus zit geen millimeter verschil. In Mattheüs 3: 2 zegt Johannes de Doper: 'Bekeer u, want het Koninkrijk der hemelen is nabijge-